

Uniwersytet
Wrocławski

Wydział Filologiczny
Instytut Filologii Romańskiej

Informator
o egzaminie licencjackim
i seminariach licencjackich

Filologia francuska

Rok akademicki 2020/2021

SPIS TREŚCI

I. ZASADY ORGANIZACJI EGZAMINU LICENCJACKIEGO	4
1. WARUNKI PRZYSTĄPIENIA DO EGZAMINU.....	4
2. FORMA EGZAMINU	4
3. WYBÓR ZAKRESU TEMATYCZNEGO.....	4
4. SKŁAD KOMISJI LICENCJACKIEJ	4
5. PRZEBIEG EGZAMINU LICENCJACKIEGO	4
6. KRYTERIA OCENY EGZAMINU LICENCJACKIEGO.....	4
II. ZASADY ORGANIZACJI SEMINARIÓW ORAZ REDAGOWANIA PRAC LICENCJACKICH.....	6
1. SPOSÓB I TERMINY ZAPISÓW NA SEMINARIA.....	6
2. PRACE LICENCJACKIE	6
III. SEMINARIA PROPONOWANE W ROKU AKADEMICKIM 2020/2021	7
1. SEMINARIUM PRZEKŁADOZNAWCZE	7
1.1. <i>Prowadzący</i>	7
1.2. <i>Tematyka seminarium</i>	7
1.3. <i>Problematyka seminarium</i>	7
1.4. <i>Przykładowe tematy prac licencjackich</i>	7
1.5. <i>Podstawowa bibliografia</i>	8
1.6. <i>Kryteria naboru (w przypadku większej liczby chętnych niż 12)</i>	8
2. SEMINARIUM JĘZYKOZNAWCZE	9
2.1. <i>Prowadzący</i>	9
2.2. <i>Tematyka seminarium</i>	9
2.3. <i>Problematyka seminarium</i>	9
2.4. <i>Przykładowe tematy prac licencjackich</i>	9
2.5. <i>Podstawowa bibliografia</i>	10
2.6. <i>Kryteria naboru (w przypadku większej liczby chętnych niż 12)</i>	10
3. SEMINARIUM KULTUROZNAWCZO-LITERACKIE	11
3.1. <i>Prowadzący</i>	11
3.2. <i>Tematyka seminarium</i>	11
3.3. <i>Problematyka seminarium</i>	11
3.4. <i>Przykładowe tematy prac licencjackich</i>	12
3.5. <i>Podstawowa bibliografia</i>	12
3.6. <i>Kryteria naboru (w przypadku większej liczby chętnych niż 12)</i>	13

IV. ZAKRESY TEMATYCZNE PROPONOWANE W ROKU AKADEMICKIM 2020/2021	14
1. PRZEKŁADOZNAWSTWO.....	14
1.1. Zakres: „ <i>Traduction comme forme de médiation interculturelle</i> ”.....	14
2. JEZYKOZNAWSTWO.....	16
2.1. Zakres: „ <i>La flexion nominale en ancien français</i> ”.....	16
2.2. Zakres: „ <i>Modèles de communication</i> ”.....	16
2.3. Zakres: „ <i>Nom propre : morphologie, syntaxe, sémantique</i> ”.....	17
2.4. Zakres: „ <i>Pronom : morphologie, sémantique, syntaxe</i> ”.....	18
3. LITERATURA FRANCUSKA.....	19
3.1. Zakres: „ <i>Le roman français au XVIIe siècle</i> ”.....	19
3.2. Zakres: „ <i>La légende arthurienne et le Graal</i> ”.....	19
4. HISTORIA I KULTURA FRANCJI	21
4.1. Zakres: „ <i>La Deuxième Guerre mondiale en France</i> ”.....	21
4.2. Zakres: „ <i>Les idées-clés et les acteurs principaux des Lumières françaises</i> ”.....	21

I. Zasady organizacji egzaminu licencjackiego

1. Warunki przystąpienia do egzaminu

- a) zaliczenie wszystkich przedmiotów obowiązkowych objętych programem studiów oraz uzyskanie odpowiedniej liczby punktów ECTS;
- b) uzyskanie oceny co najmniej dostatecznej za pracę dyplomową.

2. Forma egzaminu

Egzamin licencjacki przeprowadzany jest w formie ustnej. Egzamin składa się z trzech pytań, z których pierwsze dotyczy pracy licencjackiej (dyplomowej) (jej tematyki, założeń badawczych, przyjętej metodologii, wniosków, bibliografii – zob. rozdział III), a kolejne dwa odnoszą się do wybranego przez studenta zakresu tematycznego (zob. rozdział IV).

Rozmowa na temat pracy licencjackiej (pytanie pierwsze) odbywa się w języku, w jakim została napisana praca; odpowiedź na pozostałe dwa pytania – w języku specjalności.

3. Wybór zakresu tematycznego

Studentowi przysługuje prawo wyboru zakresu tematycznego; wybór musi zostać dokonany najpóźniej dwa miesiące przed terminem egzaminu.

Zakresy opisano w niniejszym informatorze licencjackim w rozdziale IV.

4. Skład komisji licencjackiej

Skład komisji podawany jest do wiadomości studentów najpóźniej 6 tygodni przed planowanym egzaminem. Komisję tworzą promotor, recenzent i przewodniczący komisji, a w określonych przypadkach – także egzaminator.

5. Przebieg egzaminu licencjackiego

- a) Student losuje dwa pytania, następnie przygotowuje się do odpowiedzi przez około 15 minut. W czasie przygotowania do odpowiedzi dopuszcza się korzystanie ze słowników jednojęzycznych.
- b) W czasie egzaminu student odpowiada najpierw na pytanie związane z pracą licencjacką (w języku, w którym została napisana praca), następnie na dwa pytania dotyczące uprzednio wybranego przez studenta zakresu tematycznego (w języku specjalności).
- c) Wyniki ogłaszane są w tym samym dniu po przeegzaminowaniu wszystkich studentów zdających egzamin w danej komisji.

6. Kryteria oceny egzaminu licencjackiego

- a) Egzamin licencjacki przeprowadzany jest w formie ustnej. Student winien wykazać się znajomością języka specjalności na poziomie C1 wg *Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego* oraz znajomością terminologii z odpowiedniego zakresu tematycznego niezbędnej do odpowiedzi na zadane pytania (w języku specjalności i w języku polskim).

b) Na egzaminie od studentów filologii francuskiej pierwszego stopnia wymagana jest wiedza dotycząca wybranego zakresu materiału, a także umiejętność prezentacji zagadnienia z danej tematyki. Student odpowiada na zadane pytania, porządkując i rozwijając poszczególne elementy zagadnienia, podkreślając znaczące treści, a także podając odpowiednie przykłady i kończąc swój wywód stosownym wnioskiem. Wypowiedź powinna być płynna, a w odpowiedzi na pytania i ewentualne zastrzeżenia komisji egzaminacyjnej student powinien wykazać się spontaniczną reakcją językową.

c) Za odpowiedzi na egzaminie można otrzymać maksymalnie 40 punktów. Ocena merytorycznej odpowiedzi na każde z trzech pytań pozwala na uzyskanie maksymalnie 25 punktów (zob. Tabela nr 1), pozostałych 15 punktów służy ocenie całości wypowiedzi ustnej pod kątem sprawności opisanych w Tabeli nr 2.

Tabela nr 1. Kryteria oceny merytorycznej strony wypowiedzi	
Treść: zgodność z pytaniem, stopień wyczerpania tematu, wielostronność ujęcia tematu, przytoczenie odpowiednich przykładów	18 p. (3 x 6 p.)
Struktura wypowiedzi: umiejętność syntetycznego/analizy ujęcia, klarowny plan, podsumowanie	3 p.
Oryginalność: bogata, interesująca treść wypowiedzi, niebanalne obserwacje, umiejętność szerszego spojrzenia na omawiany problem	4 p.

Tabela nr 2. Kryteria oceny językowej strony wypowiedzi	
Kompetencja językowa: słownictwo i terminologia, składnia, morfologia, fonetyka, prozodia	0-8 pkt
Kompetencja dyskursywna: odpowiedni rejestr wypowiedzi, spójność	0-4 pkt
Kompetencja interakcyjna: spontaniczna i płynna rozmowa z komisją	0-3 pkt

d) Całościową ocenę z egzaminu wylicza się następująco:

0-19 pkt: 2,0

20-24 pkt: 3,0

25-27 pkt: 3,5

28-30 pkt: 4,0

31-34 pkt: 4,5

35-40 pkt: 5,0

II. Zasady organizacji seminariów oraz redagowania prac licencjackich

1. Sposób i terminy zapisów na seminarium

a) Student dokonuje wyboru seminarium, zapisując się za pośrednictwem systemu USOS.

W roku akademickim 2020/2021 zapisy na seminarium licencjackie będą trwały **od czwartku 25 czerwca 2020 godz. 8.00 do piątku 26 czerwca 2020 r. godz. 15.00.**

b) W przypadku, gdy na seminarium zapisze się więcej osób, niż przewiduje limit, o przyjęciu na seminarium **nie decyduje kolejność zapisu**, lecz oceny końcowe uzyskane z przedmiotów wskazanych w opisie wybranego seminarium w niniejszym informatorze i/lub inne warunki opisane przez prowadzącego (zob. rozdział III). **Dlatego po zarejestrowaniu w systemie USOS student powinien niezwłocznie przesać kierownikowi seminarium oceny końcowe uzyskane ze wskazanych przedmiotów i/lub spełnić inne warunki wskazane przez prowadzącego w opisie seminarium.** Na tej podstawie ustalona zostanie lista wstępna uczestników seminarium. Listy uczestników wszystkich seminariów zostaną przekazane tutorowi II roku, który zakomunikuje je studentom **do wtorku 30 czerwca 2020 r. do godziny 15.00.**

c) Korekta zapisu możliwa jest w ramach wolnych miejsc **w pierwszych dwóch tygodniach** piątego semestru studiów. Na drugich zajęciach w semestrze zimowym ustalona zostaje ostateczna lista uczestników seminarium.

d) O ile student nie uprzedzi prowadzącego o planowanej nieobecności najpóźniej w przeddzień seminarium, nieobecność na pierwszych zajęciach uznawana jest za rezygnację i umożliwia przyjęcie studenta z listy rezerwowej.

2. Prace licencjackie

a) W ramach seminariów licencjackich na specjalności filologia francuska powstawać będą prace licencjackie w formie opisowego lub analitycznego opracowania wybranego zagadnienia lub tekstu (literaturoznawstwo; wiedza o historii i kulturze krajów francuskojęzycznych; językoznawstwo; przekładoznawstwo).

b) Prace licencjackie mogą powstawać w języku polskim lub w języku specjalności w zależności od tematyki i formuły seminarium oraz zaleceń prowadzącego, zgodnie z Uchwałą nr 275 Rady Wydziału Filologicznego UW. z dn. 22 listopada 2016 r.

c) Objętość pracy licencjackiej ma wynosić od 55 do 70 tys. znaków. Praca napisana w języku polskim zawiera stronę tytułową, słowa kluczowe i streszczenie w języku polskim, francuskim oraz w angielskim. Praca napisana w języku specjalności zawiera stronę tytułową, słowa kluczowe i streszczenie w języku polskim oraz w języku specjalności.

d) Studenci przebywający w semestrze 5. poza uczelnią w ramach programu Erasmus+ zaliczają seminarium licencjackie jako różnicę programową w porozumieniu z prowadzącym seminarium. Zaleca się uzgodnienie tematu pracy przed wyjazdem na stypendium.

III. Seminaria proponowane w roku akademickim 2020/2021

1. Seminarium przekładoznawcze

1.1. Prowadzący

prof. dr hab. Elżbieta Skibińska

1.2. Tematyka seminarium

Paryż tłumacza

1.3. Problematyka seminarium

Miasto może być ujmowane jako przestrzeń: zorganizowana (ulice, place, parki...) i nazywana (toponimia miejska), a także cechująca się specyficzną architekturą czy odgłosami, narzucająca określone sposoby przemieszczania się (pieszo, za pomocą różnych środków transportu)... Może także być widziane jako miejsce, w którym rozgrywają się wydarzenia z życia ludzi – jednostek i zbiorowości połączonych różnymi relacjami. Wszystkie te aspekty mają charakter kulturowy, co wiąże się z tym, że – mimo pewnych zjawisk uniwersalnych – każde miasto jest inne: naznacza je specyfika czasu (minionego i obecnego) i zachowań jego mieszkańców. Nacechowana kulturowo przestrzeń i organizacja życia miejskiego – kiedy staje się przedmiotem językowego lub multimodalnego przedstawienia – może stanowić niebagatelne wyzwanie dla tłumacza. Za takie miasto – szczególne i jedyne w swoim rodzaju – uważany jest Paryż.

Celem prac powstających w ramach seminarium będzie poszukiwanie odpowiedzi na pytania: jakie problemy stawia przed tłumaczem przekład różnych opisów Paryża? jak tłumacze je rozwiązują? Realizacja tego celu możliwa jest na dwa sposoby:

- (a) poprzez analizę wybranego tekstu (lub fragmentu) i jego przekładu;
- (b) własny przekład wybranego tekstu (lub fragmentu), opatrzony komentarzem, wykorzystującym wiedzę przekładoznawczą, zdobytą w czasie zajęć i własnych lektur.

Wybrane teksty mogą należeć do różnych gatunków literackich (opowiadanie, powieść; komiks; książka obrazkowa; piosenka; wspomnienia i pamiętniki...) i użytkowych (przewodnik, informator, artykuł prasowy...). Przedmiotem przekładu mogą być także przekazy multimodalne na stronach i platformach internetowych.

1.4. Przykładowe tematy prac licencjackich

1. Onomastyka Paryża w polskim przekładzie wybranej powieści (Boris Vian, Fred Vargas, Lauret Binet...)
2. Gastronomia 18-wiecznego Paryża w polskim przekładzie *L'Énigme des Blancs-Manteaux* Jean-François Parota
3. Obraz paryskiej kamienicy w *L'Élégance du hérisson* Muriel Barbery i jej polskim przekładzie

4. Porównanie opisu wybranego miejsca w kilku przekładach przewodników po Paryżu
5. Paryskie trasy w powieści Cherokee Jeana Echenoz: przekład własny
6. Wybrany opis Paryża i Aten w powieści *Le premier mot* Vassilisa Alexakisa: przekład własny
7. Wybrane informacje ze strony internetowej muzeum Carnavalet: przekład własny
(<https://www.carnavalet.paris.fr/>)
8. Hasło w Wikipedii dotyczące wybranej ulicy lub dzielnicy Paryża: przekład własny
9. Wybrane informacje ze strony internetowej Centre Georges Pompidou: przekład własny
10. Wybrany fragment filmu *L'Île Saint-Louis: village à Paris* – przekład własny
(<https://www.youtube.com/watch?v=dKw5uYCaErg>)

1.5. Podstawowa bibliografia

BOCHNAKOWA A., „Parcourir la ville, en français et en polonais” , *Romanica Cracoviensia*, 6, 2006 (Traduire la ville), 11-17.

GUIDÈRE M., *Introduction à la traductologie. Penser la traduction : hier, aujourd'hui*, De Boeck, Bruksela 2008.

1.6. Kryteria naboru (w przypadku większej liczby chętnych niż 12)

Jeśli chęć udziału w seminarium wyrazi ponad 12 osób, pierwszeństwo będą mieli uczestnicy zajęć przedmiotu *Przekładoznawstwo* na II roku. Kryterium dodatkowym będzie ocena z ostatniego egzaminu z PNJF.

2. Seminarium językoznawcze

2.1. Prowadzący

dr Agata Rębkowska-Kieseler

2.2. Tematyka seminarium

COVID-19 w prasie informacyjnej: konstrukcja znaczeń

2.3. Problematyka seminarium

Choroba COVID-19, wywołwana przez wirus SARS-CoV-2 i zdiagnozowana po raz pierwszy w chińskiej prowincji Hubei, stała się bez wątpienia wydarzeniem zmieniającym bieg globalnej historii XXI wieku. Niezaprzeczalną rolę w budowaniu znaczenia COVID-19 odegrały (i odgrywają wciąż) media, które – poprzez nazywanie wydarzeń, opis ich wybranych aspektów, czy też przywoływanie głosów ekspertów i świadków – przyczyniają się do konstruowania i rozpowszechniania społecznych znaczeń w przestrzeni publicznej i w zbiorowej pamięci odbiorców.

Celem prac powstających w ramach seminarium będzie analiza wybranych aspektów konstrukcji znaczenia społecznego COVID-19 we francuskiej prasie informacyjnej. Studenci, na podstawie samodzielnie zebranego materiału, spróbują poszukać odpowiedzi na pytania związane ze zjawiskami nominacji (nazwą czego jest COVID-19?), mowy przytaczanej (kto mówi: politycy, eksperci, „zwykli ludzie“?), wymiaru semantycznego dyskursu informacyjnego o COVID-19 (jaka jest dominanta tematyczna artykułów prasowych w poszczególnych etapach rozwoju wydarzeń?) lub, ewentualnie, mogą też podjąć się próby utworzenia i opisanie korpusu tematycznego wypowiedzi prasowych poświęconych COVID-19.

2.4. Przykładowe tematy prac licencjackich

Uczestnicy seminarium mogą wybrać podobne tematy prac, jednak przedmiotem analizy będą różne gatunki prasowe (artykuł, tytuły i nagłówki, grafika informacyjna) lub okresy (marzec 2020, kwiecień 2020).

Przeformułowania nazwy COVID-19 we francuskiej prasie informacyjnej. Na przykładzie dziennika *Le Monde*.

Przeformułowania nazwy COVID-19 we francuskiej prasie informacyjnej. Na przykładzie dziennika *Le Figaro*.

Przeformułowania nazwy COVID-19 we francuskiej prasie informacyjnej. Na przykładzie dziennika *Libération*.

Mowa ekspercka a znaczenie społeczne COVID-19. Na przykładzie dziennika *Le Figaro*.

Mowa ekspercka a znaczenie społeczne COVID-19. Na przykładzie dziennika *Le Monde*.

Mowa ekspercka a znaczenie społeczne COVID-19. Na przykładzie dziennika *Libération*.

2.5. Podstawowa bibliografia

- BAUER Z., CHUDZIŃSKI E. (red.), *Dziennikarstwo i świat mediów*, Universitas, Kraków 2010.
- BRES J., NOWAKOWSKA A., SARALE J-M., *Petite grammaire alphabétique du dialogisme*, Éditions Classiques Garnier, Paryż 2019.
- BROUCKER J. de, *Pratiques de l'information et écritures journalistiques*, CFP, Paryż 1995.
- CHARAUDEAU P., BOYER H. (dir.), *La Presse: produit, production, réception*, Didier érudition, Paryż 1988.
- DETRIE C., SIBLOT P., VERINE B., STEUCKARDT A., *Termes et concepts pour l'analyse du discours. Une approche praxématique*, coll. « Lexica mots et dictionnaires », H. Champion, Paryż 2017.
- MOIRAND S., *Les discours de la presse quotidienne. Observer, analyser, comprendre*, Presses universitaires de France, Paryż 2007.
- MONTE M., OGER C. (dir.), *Mots. Les langages du politique*, nr 107, 2015, « Discours d'autorité : des discours sans éclat(s) ? », URL: <http://journals.openedition.org/mots/21844>.
- MORTUREUX M.-F., « Paradigmes désignationnels », *Semen*, nr 8, 1993, URL: <http://journals.openedition.org/semen/4132>.

2.6. Kryteria naboru (w przypadku większej liczby chętnych niż 12)

O przyjęciu na seminarium decydują ocen końcowe uzyskane w semestrach 1-4 z przedmiotów *PJNF, Gramatyka opisowa języka francuskiego* oraz *Językoznawstwo*. Po zapisaniu się na seminarium w systemie USOS proszę o przesłanie listy ocen z tych przedmiotów na adres agata.rebkowska@uwr.edu.pl.

3. Seminarium kulturoznawczo-literackie

3.1. Prowadzący

dr Agata Sadkowska-Fidala

3.2. Tematyka seminarium

Literatura końca XIX wieku jako świadectwo przełomu

3.3. Problematyka seminarium

Seminarium poświęcone będzie literaturze końca XIX wieku widzianej jako czas przełomu na płaszczyźnie światopoglądowej i formalnej.

Druga połowa XIX wieku przynosi Francji istotne zmiany dotyczące wszystkich dziedzin życia. To czas intensywnego rozwoju gospodarczego, przebudowy miast, kolejnych wynalazków, które znajdują zastosowanie w codzienności, transformacji społecznych związanych z rosnącą rolą burżuazji, ale także z powolnym rośnięciem w siłę i świadomość klasy robotniczej. To czas rewolucyjnej, wręcz drastycznej zmiany oblicza świata, który człowiek tamtej epoki znał i w którym czuł się bezpiecznie. Stalowa konstrukcja wieży Eiffela górująca nad Paryżem jest symbolem tych przemian, a liczne negatywne reakcje na nią świadectwem strachu przed nimi.

Sztuka i literatura tych czasów także są terenem licznych i coraz bardziej śmiałych poszukiwań, tak tematycznych, jak formalnych. Od fascynacji światem widzialnym i odtwarzaniu w sztuce szarej codzienności, która dopiero od niedawna ma prawo być tematem dzieła, literatura i sztuka przechodzą do gloryfikacji naukowości i zachłyśnięcia się biologią i systematycznym opisaniem świata, aby i je porzucić. Zawód, rozczarowanie, znużenie, strach, niecierpliwość: o tym wszystkim mówić będą pisarze i poeci. Będą szukać płaszczyzn, na których można znaleźć wytchnienie. Będą uczyć się od Baudelaire'a, jak mówić o spleenie, albo znajdą zupełnie nowy język. Niektórzy nawrócą się, jak Huysmans, na katolicyzm, inni będą snuć, jak Villiers, wizje przyszłego świata. Wielu zwróci się w stronę sztuki i sztuczności jako remedium na niepokojącą rzeczywistość. Zakwestionowane będzie mogło być wszystko, i wszystko tworzone od nowa.

Tym właśnie zagadnieniom poświęcone zostanie seminarium, w toku którego będziemy poszerzać wiedzę na temat epoki, czytając i analizując wybrane teksty drugiej połowy XIX wieku.

Prace licencjackie napisane w ramach seminarium będą koncentrować się na różnych aspektach przełomu w literaturze końca XIX wieku. Zaproponowane poniżej tematy mają charakter poglądowy. Zachęcam do eksploracji zagadnienia i formułowania własnych propozycji. Możliwe jest również zaproponowanie pracy o tematyce pokrewnej, a także analiza tekstów powstałych na początku wieku XX.

3.4. Przykładowe tematy prac licencjackich

Przerażający świat końca wieku: analiza porównawcza *A Rebours* Jorisa-Karla Huysmansa i *Sixtine* Remy'ego de Gourmont.

Wieża z kości słońskiej: ucieczka przed życiem na podstawie wybranych powieści końca wieku.

Pomiędzy strachem i fascynacją: postawa dekadentka jako poszukiwanie drogi na podstawie *A Rebours* Jorisa-Karla Huysmansa.

Fascynacja złem w wybranych tekstach końca wieku XIX.

Kryzys powieści na przykładzie *Sixtine* Remy'ego de Gourmont.

Przejawy kryzysu naturalizmu w wybranych tekstach literackich lat 80 XIX wieku.

Kryzys naturalizmu na podstawie *Enquête sur l'Évolution littéraire* Julesa Hureta.

Literatura jutra na podstawie *Enquête sur l'Évolution littéraire* Julesa Hureta.

Les Lauriers sont coupés Edouarda Dujardina jako powieść symbolistyczna.

Le Crépuscule des dieux Élemira Bourgesa jako powieść wagnerowska.

3.5. Podstawowa bibliografia

BEAUPRETRE G. [red.], *Le symbolisme en France et en Pologne : (médiateurs et résistances) : (actes du Colloque franco-polonais organisé par l'Institut d'Etudes Romanes et le Centre d'Etudes Françaises de l'Université de Varsovie) : (Varsovie, octobre 1985)*, Editions de l'Université de Varsovie, Warszawa 1989.

BECKER C., *Lire le réalisme et le naturalisme*, Armand Colin, Paryż 1992.

BERGEZ D., *Littérature et peinture*, Armand Colin, Paryż 2011.

BERTRAND J.-P., BIRON M., DUBOIS J., PAQUE J., *Le roman célibataire. D'À rebours à Paludes*, Librairie José Corti, Paryż 1996.

CHUDAK H. [red.], *Les fins de siècle dans les littératures européennes : décadence, continuité, renouveau : actes du Colloque International organisé par L'Institut de Philologie Romane de l'Université de Varsovie, Varsovie 12-14 mai 1994*, Uniwersytet Warszawski, Warszawa 1996.

COLIN R.-P., *Dictionnaire du naturalisme*, Du Lérot, Paryż 2012.

HAUTECOEUR L., *Littérature et peinture en France du XVIIIe au XXe siècle*, Armand Colin, Paryż 1963.

ILLOUZ J.-N., "Les manifestes symbolistes", *Revue des Sciences Humaines*, n° 3, 2009.

MARTINO P., *Parnasse et symbolisme*, Librairie Armand Colin, Paryż 1958.

MONNERET S., *L'impressionnisme et son époque, dictionnaire international*, Robert Laffont, Paryż 1979-81.

MONNEYRON F., *L'androgynie décadent : mythe, figure, fantasmes*, Ellug, Grenoble 1996.

PALACIO J. de, *La décadence : le mot et la chose*, Belles Lettres, Paryż 2011.

PALACIO J. de, *Le silence du texte : poétique de la décadence*, Éditions Peeters, Louvain 2003.

PEYRE H., *Qu'est-ce que le symbolisme ?* PUF, Paryż 1974.

SADKOWSKA-FIDALA A., SZYMAŃSKI T., [red.] *Foi, croyance et incroyance au XIXe siècle*, Oficyna Wydawnicza ATUT, Wrocław 2019.

TADIÉ J.-Y., *Introduction à la vie littéraire au XIXe siècle*, Bordas, Paryż 1987.

L'Esprit de décadence, Colloque de Nantes, 21-24 avril 1976, Institut des lettres de l'Université de Nantes, Librairie Minard, Paryż 1980.

MALINOWSKI W. M., *Powieść francuskiego symbolizmu (Bourges – Villiers de L'Isle-Adam – Dujardin – Gourmont – Rodenbach)*, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2018.

3.6. Kryteria naboru (w przypadku większej liczby chętnych niż 12)

W przypadku, gdy na seminarium zgłosi się ponad 12 osób, o przyjęciu zdecydują motywacje studenta oraz wyniki uzyskane przez niego z przedmiotów *Teoria literatury* oraz *Historia literatury francuskiej* w semestrze 4.

IV. Zakresy tematyczne proponowane w roku akademickim 2020/2021

Zakresy nie są powiązane tematycznie z pracą licencjacką. Student wybiera zakres najpóźniej dwa miesiące przed egzaminem.

1. Przekładoznawstwo

1.1. Zakres: „Traduction comme forme de médiation interculturelle”

1.1.1. Zagadnienia

- a) Spécificité culturelle, source de problèmes de traduction
- b) Stratégies et techniques de traduction des référents culturels
- c) Difficultés et techniques de traduction des noms propres
- d) Manifestations textuelles et paratextuelles de la médiation interculturelle du traducteur
- e) Contexte historique et social de la traduction, normes et pratiques
- f) Phénomène de la retraduction
- g) Compétences du traducteur professionnel nécessaires pour assurer la médiation interculturelle
- h) Stratégies de documentation et outils d'aide à la traduction

1.1.2. Przykładowe pytania:

1. Dans le passage qui suit identifiez les référents culturels et dites en quoi consistent les différentes techniques utilisées par le traducteur. Commentez ses choix.

Oryginał

Annabelle: Ah non, non, non, ça, ça a rien de religieux. C'est notre beffroi.

Annabelle : Mais, faut d'mander à Antoine de vous faire visiter. C'est lui le carillonneur.

Philippe: Le quoi ? Carillonneur.

Annabelle : Tout en haut, regardez, y a plus de 50 cloches qu'on appelle un carillon.

Przekład

To wieża sztrażnicza.

Annabelle : Antoine panu pokaże. Jeszt dzwonnikiem.

Philippe: Dzwonnikiem?

Annabelle : Na górze je 50 dzwonów. To carillion.

[transcription des dialogues du film *Bienvenu chez les Ch'tis*]

2. Dans les passages qui suivent (traductions du même texte), le même référent culturel a été traduit de manières différentes. Commentez les choix des traducteurs.

- (Justin Finch-Fletchley) : My name was down for Eton, you know, I can't tell you how glad I am I came here instead. (s. 73)

- (Justin Finch-Fletchley) : Normalement, je devais aller à Eton, le meilleur collègue d'Angleterre, mais je préfère être ici. (s. 103)
- (Justin Finch-Fletchley) : A jeśli chodzi o mnie, to już byłem zapisany do Eton, ale okropnie się cieszę, że jednak trafiłem tutaj. (s. 102)

[ROWLING J.K., *Harry Potter and the Chamber of Secrets*, London, Bloomsbury, 2002 ; *Harry Potter i komnata tajemnic*, trad. Andrzej Polkowski, Poznań, Media Rodzina, 2000, ; *Harry Potter et la chambre des secrets*, trad. Jean-François Ménard, Paryż, Folio Junior, 2003.]

3. Dites quelles compétences sont nécessaires pour traduire correctement le passage qui suit :

“UMOWA WYDAWNICZA O PRZENIESIENIE PRAW AUTORSKICH

zawarta w Warszawie dnia 18 marca 2015 r. między Wydawnictwem Buba z siedzibą w Warszawie przy ulicy Bubowskiej 27, zwanym dalej Wydawcą, reprezentowanym przez Adama Bubę, a Dorotą Niską zamieszkałą we Wrocławiu przy ulicy Wysokiej 12, zwaną dalej Autorem, o następującej treści:

§ 1. Autor zobowiązuje się dostarczyć wydawcy w terminie do 31 marca 2016 r. utwór będący opracowaniem zbioru dokumentów chińskich w zakresie, układzie tematycznym i graficznym uzgodnionym z Wydawcą (redaktorem naczelnym).

§ 2. Autor oświadcza, że przysługują mu autorskie prawa majątkowe do tego utworu, które niniejszym w całości przenosi na Wydawcę w zakresie utrwalenia utworu, jego zwielokrotnienia techniką drukarską lub elektroniczną oraz wprowadzenia do obrotu na obszarze całego świata.

§ 3. Wszelkie spory mogące wyniknąć z tytułu niniejszej umowy rozstrzygane będą przez sądy miejscowo właściwe dla siedziby Wydawcy.”

1.1.3. Bibliografia

GUIDÈRE M., *Introduction à la traductologie : Penser la traduction : hier, aujourd'hui, demain*, Éditions De Boeck, Bruksela 2008.

HEJWOWSKI K., *Kognitywno-komunikacyjna teoria przekładu*, PWN, Warszawa 2004 [w szczególności roz. 5 o nieprzekładalności kulturowej, s. 71-104].

HURTADO ALBIR A., « Compétence en traduction et formation par compétences », *TTR : traduction, terminologie, rédaction*, 21, 1, 2008, s. 17-64 [w szczególności s. 17-30].

LEDERER M., *La traduction aujourd'hui. Le modèle interprétatif*, Hachette, Paryż 1994 [w szczególności s. 122-128].

LIPIŃSKI K., *Vademecum tłumacza*, Wydawnictwo Idea, Kraków 2000.

REISS K., *Problématiques de la traduction*, Economica, Paryż 2009 [w szczególności roz. 2 i 4].

WOJTASIEWICZ O., *Wstęp do teorii tłumaczenia*, TEPIS, Warszawa 1992.

2. Językoznawstwo

2.1. Zakres: „La flexion nominale en ancien français”

2.1.1. Zagadnienia

- a) Les causes de la réduction de la déclinaison latine.
- b) Les caractéristiques générales du système casuel de l’ancien français.
- c) La morphologie des articles et des pronoms personnels en ancien français.
- d) La déclinaison des substantifs, des adjectifs qualificatifs et des adjectifs numéraux cardinaux en ancien français.
- e) Les alternances phonétiques dans la flexion nominale en ancien français.
- f) Les marques du nombre et des cas en ancien français.
- g) Les vestiges de la déclinaison bicasuelle en français moderne.

2.1.2. Przykładowe pytania

- a) Expliquez les raisons de la simplification du système de déclinaison du latin classique;
- b) Expliquez sur des exemples en quoi consiste le phénomène d’alternance radicale dans la flexion des substantifs en ancien français;
- c) Donnez et analysez trois exemples de vestiges de la déclinaison nominale en français d’aujourd’hui.

2.1.3. Bibliografia

- BOGACKI K., T. GIERMAK-ZIELIŃSKA, *Introduction à l’histoire de la langue française*, IPRUV, Warszawa 1992, s. 42-68.
- REVOL T., *Introduction à l’ancien français*, Armand Colin, Paryż 2005, s. 87-121.
- SYPNICKI J., *Histoire interne et externe de la langue française*, UAM, Poznań 1977, s. 68-75.

2.2. Zakres: „Modèles de communication”

2.2.1. Zagadnienia

- a) Modèle du code (Roman Jakobson), ses éléments, leur caractérisation et les fonctions du langage.
- b) Modèle pragmatique (Kerbrat-Orecchioni), ses éléments, leur caractérisation et les fonctions du langage.

2.2.2. Przykładowe pytania

- a) Comparez la description du locuteur dans le modèle du code (Jakobson) et le modèle pragmatique (Kerbrat–Orecchioni).

b) Expliquez le concept de contraintes de l'univers du discours dans le modèle pragmatique (Kerbrat-Orecchioni)

c) En vous servant du schéma proposé par Roman Jakobson, dites quelle fonction du langage domine dans chacune des phrases ci-dessous et pourquoi. Précisez éventuellement, quelle(s) autre(s) fonction(s) on peut indiquer pour ces phrases :

- Jules César conquiert la Gaule en 52 av. Jésus Christ.
- J'en ai marre !
- S'il te plaît, dessine-moi un mouton !
- Avec votre superlessive nouvelle, finies les taches qui ne partent pas !
- Ohé !
- "Pierre" est un nom propre masculin.

2.2.3. Bibliografia

BAYLON Ch., X. MIGNOT, *La Communication*, Nathan Université, Paryż 1991, s. 75-83.

KERBRAT-ORECCHIONI C., *L'énonciation. De la subjectivité dans le langage*, Armand Colin, Paryż 1980, s. 11-28.

PAVEAU M.-A., G.-E. SARFATI, *Les grandes théories de la linguistique. De la grammaire comparée à la pragmatique*, Paryż, Armand Colin, 2004, s.166-170.

2.3. Zakres: „Nom propre : morphologie, syntaxe, sémantique”

2.3.1. Zagadnienia

a) Critères traditionnels de définition du nom propre : majuscule, absence de traduction, absence de déterminant, absence de flexion, absence de sens, unicité référentielle.

b) Définition du nom propre en linguistique.

c) La morphologie du nom propre.

d) La construction du nom propre dans le GN.

e) Le nom propre modifié.

f) Les fonctions du nom propre.

g) Le sens du nom propre.

h) Le nom propre dans les dictionnaires.

2.3.2. Przykładowe pytania

a) Présentez la définition traditionnelle et la définition linguistique du nom propre.

b) Analysez les exemples suivantes du nom propre utilisé avec déterminant:

Le Clézio, la Rochelle, la France, la belle Hélène, le vieux Paris, les Chateaubriand d'aujourd'hui, aujourd'hui c'est la fête des Alfreds, j'ai écouté du Bach, Alain Delon est le Clint Eastwood du cinéma, l'institutrice de mon fils est un Napoléon en jupon.

c) Présentez deux conceptions linguistiques du sens du nom propre.

2.3.3. Bibliografia

LEROY S., *Le Nom propre en français*, Orphys, Paryż 2004, s. 7-24, 25-33, 41-52, 53-63, 67-75, 77-86, 87-95, 104-107, 110-112, 114-115.

RIEGEL M., J.-Ch. PELLAT, R. RIOUL, *Grammaire méthodique du français*, PUF, Paryż 2014, s. 315-319, 335-341.

2.4. Zakres: „Pronom : morphologie, sémantique, syntaxe”

2.4.1. Zagadnienia

- a) Catégorie générale des pronoms
- b) Classement morphosyntaxique des pronoms
- c) Sémantique des pronoms
- d) Fonctions syntaxiques des pronoms

2.4.2. Przykładowe pytania

- a) Décrivez la catégorie des pronoms personnels.
- b) En quoi consiste la référence déictique/anaphorique des pronoms?
- c) Dans les phrases ci-dessous, trouvez les pronoms. Définissez leur nature et fonction :

Il arrive

Je cherche quelqu'un

Je ne lui fais pas confiance

Qui es-tu?

Tu le seras un jour

Je cherche l'adresse de quelqu'un

J'en suis conscient

Par qui a-t-il été prévenu?

Où a été signé le traité de Versailles?

2.4.3. Bibliografia

GARDES-TAMINE J., *La grammaire*, t. 1, Armand Collin, Paryż 1988, s. 124-130.

RIEGEL M., J.-Ch. PELLAT, R. RIOUL,, *Grammaire méthodique du français*, Presses Universitaires de France, Paryż 1994, s. 192-214.

ANTONIADES É., N. BELZILE, H. RICHER, „Pronoms”, *CCDMC Matériel pour les allophones*, http://www.ccdmd.qc.ca/fr/materiel_allophones/?id=55# [dostęp 15 maja 2015].

3. Literatura francuska

3.1. Zakres: „Le roman français au XVIIe siècle”

3.1.1. Zagadnienia

- a) Honoré d’Urfé et le roman pastoral.
- b) L’œuvre de Mme de La Fayette : de la nouvelle historique au roman d’analyse.
- c) Le roman de la première moitié du XVIIe siècle.
- d) Le roman français à l’époque de Louis le Grand.

3.1.2. Przykładowe pytania

- a) Analysez le roman *l’Astrée* en le situant dans le contexte de la tradition pastorale.
- b) Tracez les grandes étapes de l’évolution du roman au XVIIe siècle en France.
- c) Analysez *La Princesse de Clèves* de Mme de La Fayette du point de vue de la structure et du récit.
- d) Présentez les pratiques de lecture à l’époque du Grand Siècle.

3.1.3. Bibliografia

D’URFÉ H., *L’Astrée*, Nouveaux Classiques Larousse.

D’URFÉ H., *L’Astrée, Première Partie, Introduction générale*, Editions Champion, 2011, s. 24-34.

D’URFÉ H., *Astrea, Wstęp*, Czytelnik, 1978, s. 5-44.

LA FAYETTE, Mme de, *La Princesse de Clèves*, Nouveaux Classiques Larousse.

GRANDE N., *Le Roman au XVIIe siècle*, Bréal, 2002, www.books.google.fr.

PUZIN C., *Littérature. Textes et documents. XVIIe siècle*, seria H. Mitterand, Nathan, 2002.

PAWŁOWSKA M., *Mimesis a teorie siedemnastowiecznej powieści francuskiej*, Wrocław, WUWr, s. 301-319.

3.2. Zakres: „La légende arthurienne et le Graal”

3.2.1. Zagadnienia

- a) Les sources de la légende arthurienne : entre mythe et histoire.
- b) Le merveilleux dans le cycle arthurien.
- c) Les chevaliers de la Table Ronde et la culture médiévale.
- d) L’amour courtois dans la littérature arthurienne.
- e) Le Graal dans le roman médiéval en vers et en prose.
- f) Les interprétations du mythe du Graal.

3.2.2. Przykładowe pytania

- a) Indiquez les sources principales de la légende arthurienne et situez les dans le contexte culturel du Moyen Age.

- b) Présentez le sujet de l'amour courtois dans le cycle arthurien en vous appuyant sur des exemples de votre choix.
- c) Tracez l'évolution du sens du Graal dans le roman médiéval en vers et en prose.
- d) Présentez les différentes pistes d'interprétation du mythe du Graal dans la critique littéraire contemporaine.

3.2.3. Bibliografia

CZERNY Z. (red.), *Arcydzieła francuskiego Średniowiecza*, PIW, Warszawa 1968.

FERLAMPIN-ACHER Ch., D. HUE, *Arthur, Lancelot, le Graal : le Grand Roman*, Editions Ouest-France, Rennes 2010, s. 7-64.

FERLAMPIN-ACHER Ch., D. HUE, *Mythes et réalités, histoire du Roi Arthur*, Editions Ouest-France, Rennes 2009.

FRAPPIER J., *Chrétien de Troyes et le mythe du Graal*, SEDES, Paryż 1972, s. 1-40, 163-212.

Le Conte du Graal de Chrétien de Troyes, „L'École des lettres”, 6, red. numeru C. LACHET, Paryż 1996, s. 75-84, 115-128, 143-160.

Strona internetowa wystawy „La légende du roi Arthur”, Bibliothèque Nationale Française, 20.10.2009-24.01.2010, <http://expositions.bnf.fr/arthur/>

TROYES de, Ch., *Romans*, tłum. Ch. Méla dla *Le Conte du Graal*, Classiques modernes, Librairie Générale Française, Paryż 1994, s. 9-42, 938-940, 1029-1048, 1124-1132.

4. Historia i kultura Francji

4.1. Zakres: „La Deuxième Guerre mondiale en France”

4.1.1. Zagadnienia

- a) La France en 1940.
- b) L'Etat français et la Révolution Nationale.
- c) Le maréchal Pétain.
- d) La collaboration.
- e) Le maquis et la résistance.
- f) L'épuration.

4.1.2. Przykładowe pytania

- a) Le maréchal Pétain et le phénomène du maréchalisme.
- b) Charles de Gaulle et la résistance extérieure.
- c) Le débarquement en Normandie et la libération de Paris.
- d) Les mécanismes de l'épuration.

4.1.3. Bibliografia

AGULHON M., A. NOUSCHI, R. SCHOR, *La France de 1940 à nos jours*, Nathan, 1993, s.7-68
[roz. 1 „La France éclatée” i roz. 2 „Le déclin de Vichy et la libération de la France”]

BURRIN Ph., „Vichy”, [w:] P. NORA (red.), *Les lieux de mémoire*, t. 2 (Nation), Quarto Gallimard, 1997, s. 2467-2487.

„La naissance de la France Libre”, wywiad z J.-L. CREMIEUX-BRILHAC, *L'Histoire*, 352, 2010, s. 86-93.

WIEVIORKA O., „Les mécanismes de l'épuration”, *L'Histoire*, 179, 1994, s. 44-51.

4.2. Zakres: „Les idées-clés et les acteurs principaux des Lumières françaises”

4.2.1. Zagadnienia

- a) Les fondements idéologiques et philosophiques des Lumières françaises.
- b) Les causes socio-politiques de la divulgations des idées des Lumières en France.
- c) Les grands personnages des Lumières françaises.
- d) Les principaux courants idéologiques des Lumières françaises.
- e) Le développement des genres romanesques et dramatiques en France au XVIIIe siècle.

4.2.2. Przykładowe pytania

- a) Présentez différentes conceptions du „Bonheur”, selon les philosophes des Lumières.
- b) Caractérisez la conception de la „Nature” et du „Droit naturel”.
- c) Question de la religion dans les considérations des philosophes des Lumières.

- d) Présentez la vie et l'œuvre de Voltaire.
- e) Présentez les principales idées socio-politiques de Jean-Jacques Rousseau.
- f) Présentez le rôle du philosophe dans la propagation des idées des Lumières.

4.2.3. Bibliografia

Source primaire:

Wysocki T., *Po co komu oświecenie*, OW Leksem, Pruszków 2017.

Sources secondaires:

Coulet H., *Le roman jusqu'à la Révolution*, A. Colin, Paris 1967.

De Viguier J., *Histoire et dictionnaire du temps des Lumières 1715-1789*, Robert Laffont, Paris 1995.

Gaiffe F., *Le drame en France au XVIIIe siècle*, A. Colin, Paris 1971.

Grente G. (red.), *Dictionnaire des lettres françaises. Le XVIIIe siècle*, Fayard, Paris 1995.

Hazard P., *La crise de la conscience européenne*, Fayard, Paris 1961.

Henriot É., *Courrier littéraire : XVIIIe siècle*, Albin Michel, 1961.

Mornet D., *La pensée française au XVIIIe siècle*, A. Colin, Paris 1969.

Tadié J.-Y., *La littérature française : dynamique et histoire*, t. 2, Gallimard 2007.